

16+

Вожык

Часопіс сатыры і гумару

ISSN 0132-5957

12 • 2021
снежань

Аляксандр КАРШАКЕВІЧ.

Барыс БЕЛІЖЭНКА

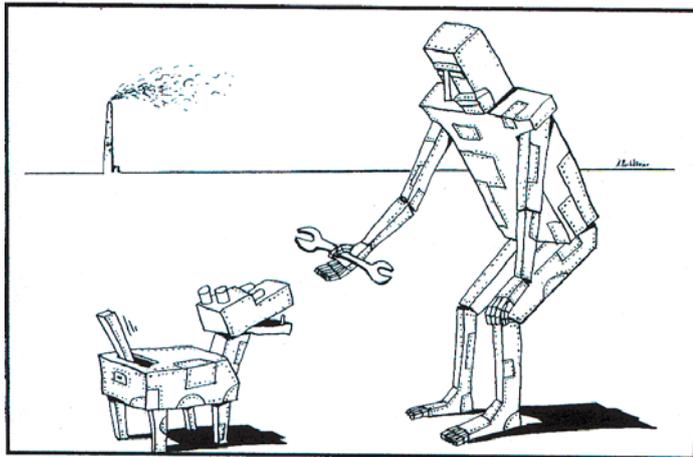
ПЕРАПРАВЕРКІ

Не, не звяліся на зямлі
Майстры пераправерак,
Яны б мінуты не змаглі
Правесці без паперак.

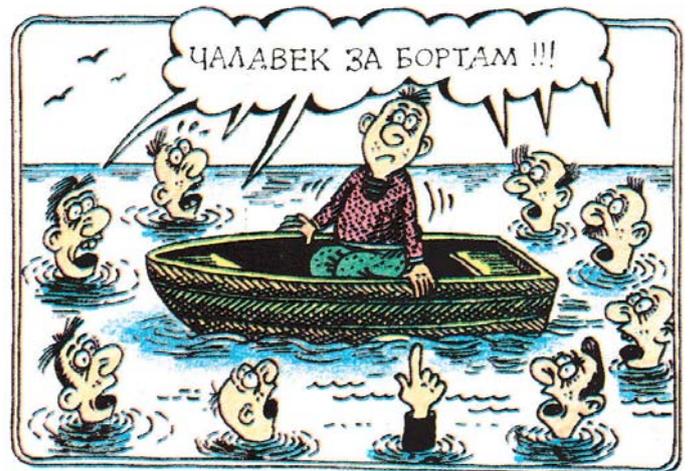
І не паспеюць шчэ як след
На месца вучні сесці,
А за праверкаю услед
Яшчэ адно нашэсце.
Ды правяраючых – не тры,
А ўсіх, напэўна, трыццаць.
Імчаць у школу, бы з гары
Абвал які імчыцца.
З іх кожны сто даведак даў,
Спаўна ім трэба верыць.
Але Васіль Кузьміч сказаў:
«Ізноў пераправерыць!»
Каб задаволіць Кузьміча,
Яшчэ – паход на школу.

Ізноў з даведкамі імчаць
Зачараваным колам.
Да Кузьмічовага стала
Нясуць свае паперы,
А той: «Праверку, што была,
Яшчэ пераправерыць!»
Гавораць, ў гэты кабінет
Крануць баяцца дзверы,
Бо толькі чуецца услед:
«Пераправерачку як след
Ізноў пераправерыць!»

«Вожык», № 23, 1972 г.

Андрэй ПУЧКАНЕЎ. «Вожык», № 9, 1999 г.

Алег ПАПОЎ. «Вожык», № 7, 1999 г.

ПІСЬМО СЯБРУ

ГУМАРЭСКА

Пішу табе шчыра, як сябру. Твая справа дрэнь. Не ведаю, ці зможаш ты што паправіць. Ты гарыш з крадзяжом. Ну хто ж так бяздарна цяпер крадзе? Адагнуў на акне скла-да прэнт, раструшчыў голымі рукамі шыбу, улез нагамі на падаконнік... Гэта ж столькі пасля сябе пакінуць слядоў?! Вядома ж, міліцыі выкрыць такога злодзея – раз плюнуць.

А навошта было забіваць вартайніка? Ад гэтага вельмі дрэннае ўражанне. Гэтым забойствам ты так абцяжарыў становішча, што я ад абурэння не знаходжу слоў.

Бадай, самае большае глупства вось якое: забіўшы вартайніка, хто ж адразу панясе збываць крадзенае балбатуны і п'яніцы Пятру Дубінчыку?

Я доўга ламаў голаў, як дапамагчы табе, што можна зрабіць, каб звесці канцы з канцамі – усё ж ты мой сябар. І не дадумаўся. Выблытвайся сам, калі зможаш. Але настойліва раю: не займайся ты гэтымі забойствамі і крадзяжамі. Ты нічога ў іх не разумееш. Пішы пра тое, што добра ведаеш. Рукапіс тваёй дэтэктывнай аповесці я табе вяртаю.

З прывітаннем – рэдактар Іван ЖДАН.

Васіль ХОМЧАНКА.
«Вожык», № 1, 1974 г.

Пятро КОЗІЧ. «Вожык», № 11, 1996 г.

Дарагія сябры!

Са студзеня 2022 года «Вожык» пачне выходзіць на старонках газеты «Літаратура і мастацтва». Свае гумарэскі, усмешкі, пародыі, афарызмы, мініяцюры, вершы, прыпеўкі, жарты і іншыя гумарыстычныя творы вы можаце дасылаць на электронны адрас штотыднёвіка: lim_new@mail.ru

Падпісвайцеся на «ЛіМ»! Падрабязную інструкцыю па афармленні падпіскі можна знайсці на сайце Выдавецкага дома «Звязда» (<http://zviazda.by>) у раздзеле «Падпіска» (<http://zviazda.by/be/subscription>).

На кантролі

Гомельская вобласць. Кантралёры наведаліся ў ААТ «Палессебуд» і знайшлі там шэраг

парушэнняў: раздуты штат кіраўніцтва, закупкі розных тавараў са значнымі гандлёвымі надбавкамі ў арганізацый-пасрэднікаў, неабгрунтаванае завышэнне кошту работ на сацыяльных аб'ектах, якія фінансуюцца за дзяржаўныя сродкі, і шэраг іншых.

Дакладна невядома, ці лопнуў, як мыльная бурбалка, штат у фірме, але незаконна атрыманая

грошы ў памеры больш за 170 тысяч рублёў давялося вярнуць у бюджэт.

Слуцк. «Невялікі грэх украсіць арэх, ды за арэхам конь ідзе», – кажуць у народзе. Вось і службовыя асобы прыватнага завода, каб стварыць бачнасць паспяховай вытворчай дзейнасці, аформілі фіктыўныя дакументы на выраб, а потым і на адгрузку прадукцыі дзяржпрадпрыемству – заснавальніку слуцкай камерцыйнай структуры. Між тым, «вырабленая» прадукцыя

Арэх, конь і мільённыя страты

заставалася на тэрыторыі завода на адказным захоўванні. Такім чынам сёлета былі аформлены 13 адзінак абсталявання.

Падобны падман класіфікуецца як нанясенне стратаў у асабліва буйным памеры. Больш за 4 мільёны рублёў ужо вернуты. Матэрыялы праверкі накіраваны ў праваахоўныя органы.

Ні шыта, ні крыта

Магілёўская вобласць. Дырэктар фірмы на працягу шасці гадоў прадаваў заказчыкам з Маскоўскай вобласці спецадзенне, пашытае з давальчай сыравіны. Здзелкі афармляліся праз зарэгістраваныя ў Расіі падкантрольныя камерцыйныя структуры.

А каб з падаткамі было шыта-крыта, у дакументах указвалася цана на 20 працэнтаў большая, чым у актах выкананых работ. У выніку такога наўмыснага заніжэння вырукі бюджэт не далічыўся больш чым 125 тысяч рублёў.

Кантралёры аказаліся не лыкам шытыя. Кіраўнік фірмы трапіў за кратамі на тры гады. Расследаванне

ў адносінах да дзесяці ўдзельнікаў злачыннай групы працягваецца.

Па матэрыялах прэс-цэнтра Камітэта дзяржаўнага кантролю Рэспублікі Беларусь.

Лёля БАГДАНОВІЧ

**ЧАГО
НЕ
ХАПАЕ?**

Замест снегу дождж лупцуе –
Так пачаўся новы год.
Дзед Мароз, відаць, гарцуе,
Нібы сакавіцкі кот...

А калісьці – гурбы снегу,
З хатай роўныя... Дарэчы,
Кот па лужынах не бегаў,
Лапкі грэў на цёплай печы.

Бо мароз трашчаў халерны,
Гэткі люты, як праклён.
Скок на клямку – і праз дзверы
Лез у хату спрытна ён.

Але ж неяк выжывалі,
Не такі вялікі страх.
І скацінку ратавалі,
Каб не мерзла у хлявах.

Куры грэліся пад печу,
Побач козы, парсючок.
У каго былі авечкі,
Дык і іх у той куток.

Дружна, весела жылося,
Бульба, крупы – смакацень!
Працавалася, вялося
Кожны год і кожны дзень.

Чалавеку і жывёле –
Ўсім хапала цеплыні!
Вось бы і цяпер паболей
Гэткай шчырай дабрыві...

**НЕСУР'ЁЗНЫ
ДЗЕД**

Дзед Мароз, напэўна, спіць
Альбо заблудзіўся.
Над ракой туман стаіць,
Новы год не сніўся.

Замест завірухі грознай
На дарогах лужыны...
Нейкі дзед наш несур'ёзны,
Хоць такі заслужаны!

г. Барысаў.

Таня працавала выхавачелькай у дзіцячым садзе. Актыўна ўдзельнічала ў святочных ранішніках. Таму хоць стаж быў невялікі, паспела пабываць у ролях Ката ў ботах, Чыпаліна, Фокусніка. Але мелася ў дзяўчыны даўняя мара – сыграць... Дзеда Мароза. Чаму? Ён добры, выконвае жаданні дзяцей і дарослых, раздае падарункі, запальвае на ёлачцы рознакаляровыя агеньчыкі. Усе чакаюць яго з нецярпеннем, чытаюць яму вершы, спяваюць песні, разам водзяць карагоды. Што можа быць лепей?

І гэтая мара нарэшце мусіла збыцца! За месяц да Новага года супрацоўнікі дзіцячага садка сабраліся ў музычнай зале, каб абмеркаваць ранішнік: якія песні і вершы выканаць, хто якую ролю сыграе... Паколькі «пастаянны» Дзед Мароз нечакана захварэў, патрабавалася тэрміновая замена. Вядома, выбралі самага маладога выхавачеля – Таню. Яна ажно засвяцілася ад шчасця.

На рэпетыцыях у садку і дома дзяўчына старанна ўжывалася ў ролю: мяняла голас, каб быў падобны да мужчынскага, вучылася хадзіць паважна, пастукваючы па падлозе посахам...

Нарэшце надышоў час навагодняга ранішніка. Усё прайшло на ўра. Таня ў ролі Дзеда Мароза нідзе не збілася, не выдала сябе. Дзеці ахвотна і весела ўдзельнічалі ў конкурсах, спявалі і танцавалі. Калі ж мерапрыемства скончылася, малыя адразу абкружылі Дзеда Мароза і закрычалі: «Таццяна Міхайлаўна, а мы вас пазналі!»

Таццяна ЧЭКЕД

Ад нечаканасці дзяўчына і слова не змагла вымавіць. Ёй здавалася, што роля была выканана бездакорна. У чым жа яна пракалолася?

Выхаванцы самі адказалі на яе пытанне: «Мы вашы боцікі пазналі! Чырвоныя, на абцасах...»

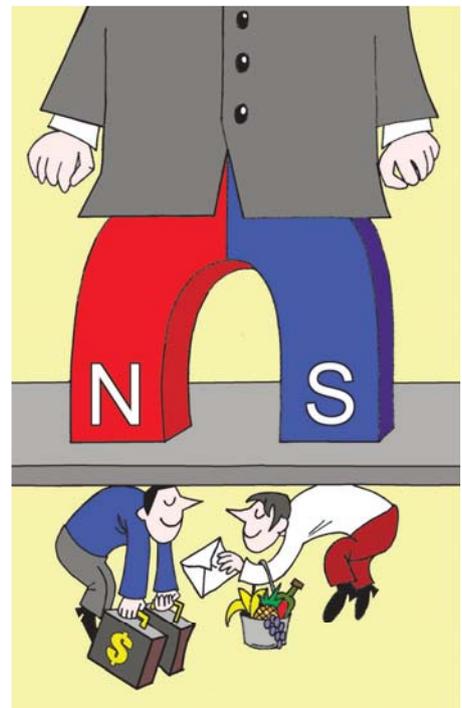
Таня зірнула на ногі. Ад хвалявання яна забылася пераабуцца ў валёнкі. І Снягурка, і калегі ў святочнай мітусні таксама не заўважылі промаху.

Але ніхто з-за гэтага не засмуціўся. Дзеці былі такія задаволеныя і шчаслівыя, узрушаныя і святам, і сваёй здагадлівасцю ды назіральнасцю, што дарослым заставалася толькі весела рассмяяцца. Гэткага Дзеда Мароза малыя запамятаюць на ўсё жыццё!

г. Гомель.

Мікола ПІРГЕЛЬ.

Кацярына АКУЛІЧ і Аляксандр КАРШАКЕВІЧ.

Уладзімір ФІЛАТАЎ

Надзейны сродак

— Са скандынаўскаю хадю
Зраблюся зноўку маладою!
Набудзь і ты сабе кійкі,
Навошта мне стары такі?
— Каб быць да пекнай дзівы бліжай,
Куплю сабе яшчэ і лыжы!

Не можа быць

— Ці чула навіну, Алена?
Ганяў суседку муж з паленам!
— Табе, няйначай, падалося:
Ў іх дроў ніколі не вялося.

Хто на што здольны

— Хачу табе я пахваліцца:
Купіў Пятрусь мне завушніцы.
— І мой да свята быў гатовы:
Прынёс бараніны для плову...

г. Мінск.

Лёля БАГДАНОВІЧ

Сала ёсць сала!

Каб пад сэрцам не смактала,
З'еў Міхась кавалак сала.
Ну, а каб не мерзлі плечы,
З'еў яшчэ адзін, дарэчы.

Потым трэці, пяты, шосты,
Сёмы, восьмы і дзявяты...
Стаў пакладзісты, не злосны,
Бо не мерзнуць нават пяты.

г. Барысаў.

Міхаіл УЛАСЕНКА

У кумы

Еў надоечы ў кумы
Апалонікам камы.
Яна кажа: «Дык што мы?»,
Я ж: «Пацергім да зімы!»

г. Горкі.

Сяргей ЧЫГРЫН

Зімовая замалёўка

Зіма. Пад снегам хаткі.
Цяпла зусім не чуць...
Мне хочацца гарбаткі
Напіцца і заснуць.

г. Слонім.

Сяброўскі шарж
Аляксандра КАРШАКЕВІЧА.

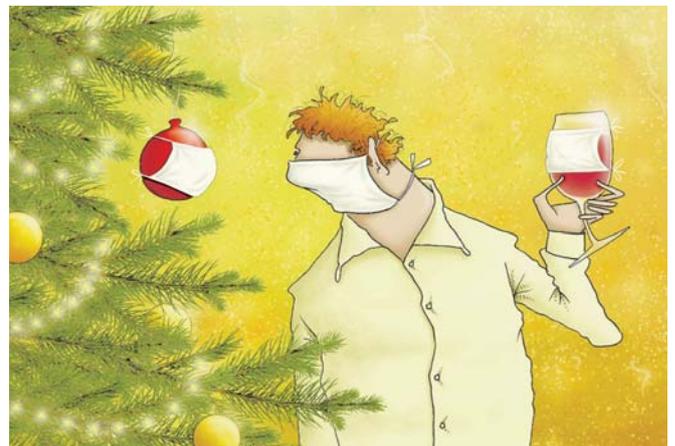

Аляксандру ШМІДТУ — 50 гадоў!

Ёсць асобы, якія лунуюць у аблоках, любяць фантазіраваць, жывуць пачуццямі і эмоцыямі. Гэта лірыкі. А людзі практычныя цікавяцца зусім іншым і павяжаюць лічбы, ставяць канкрэтныя мэты на канкрэтныя тэрміны. Гэта фізікі.

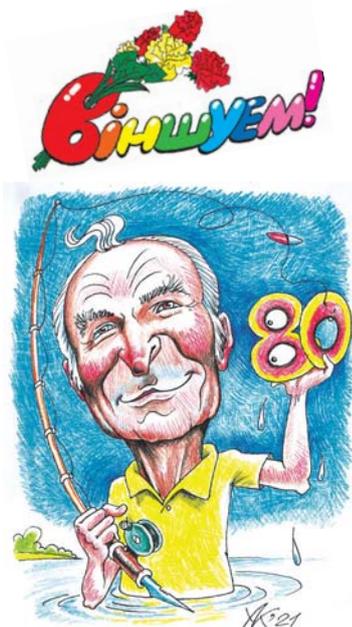
Калі я спытаў Аляксандра Міхайлавіча, чаму ён стварае карыкатуры, той шчыра прызнаўся, што малюе для задавальнення. Падабаецца яму з сур'ёзнай дзейнасці выкладчыка матэматыкі ўміг пераключацца на мастацкую творчасць. Дарэчы, яго малюнкi сталі вядомыя ва ўсім свеце, хаця сам аўтар ставіцца да сваіх работ стрымана. Да юбілею Аляксандр ШМІДТ прыйшоў знакамітым мастаком-карыкатурыстам, адзначаным вялікай колькасцю дыпламаў з міжнародных выставак і нават лістом удзячнасці расійскай Акадэміі мастацтваў. І хоць цяпер наш зямляк з Віцебска жыве ў Расіі, ён не забывае пра радзіму і родны «Вожык», дасылае ў часопіс лірычна-фізічныя творы.

Шчыра віншваем творцу з юбілеем і жадаем, каб у жыцці гарманічна спалучаліся і рэаліі, і фантазіі і заўсёды хацелася маляваць!

З 80-годдзем Міколу МАЛЯЎКУ!

Сяброўскі шарж
Аляксандра КАРШАКЕВІЧА.

Урадзенец вёскі Мікалаеўшчына, што на Стаўбцоўшчыне, скончыў філалагічны факультэт Белдзяржуніверсітэта і некаторы час настаўнічаў у вясковых школах. Але хутка змяніў педагагічную ніву на журналісцкую: працаваў у нясвіжскай раённай газеце, на рэспубліканскім радыё і тэлебачанні, у часопісе «Вясёлка».

Мікола Маляўка – пісьменнік шматгранны. Яму падудадны і цудоўная дзіцячая проза, і ўдумлівая паэзія, і дасціпная сатыра. Ужо сваёй першай кнігай «Едуць маразы» сцвердзіў сябе як паэт-лірык. Аднак яшчэ падчас вучобы праявіў схільнасці да «вясёлага» жанру – і, вядома, не мог

не пасябраваць з «Вожыкам». Гумарыстычныя набыткі аўтара аб'яднаны ў асобных кнігах – напрыклад, у «Нябесным фатографе» (2016), дзе «радкі асвечаны ўсмешкай і любоўю шчырай, у меру прыперчаны сатырай». Аднак і ў сур'ёзных выданнях знаходзіцца месца трапным ды вясёлым назіранням. Так, у зборніку «Сланечнік» (2018), за які Мікалай Аляксандравіч атрымаў Нацыянальную літаратурную прэмію, змешчаны не толькі патрыятычныя і грамадска-філасофскія вершы, але і дасціпныя байкі.

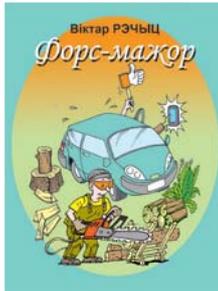
Сардэчна віншваем юбіяра, зычым здароўя, жыццёвага і творчага даўгалецця, добрага настрою!

Пра форс-мажоры ў добрым гуморы

Пра выдатную прафесійную форму пісьменніка-гумарыста Віктара РЭЧЫЦА сведчаць і пастаянныя публікацыі на старонках нашага часопіса, і новыя кнігі, якія выходзяць з друку з зайздроснай рэгулярнасцю. Нядаўна ў брэсцкім выдавецтве «Альтэрнатыва» пабачыў свет зборнік вясёлых вершаў пад назвай «Форс-мажор». Байкі, мініяцюры, нават прыпеўкі – ва ўсіх творах Віктар Трафімавіч мякка паказвае, што любыя форс-мажорныя сітуацыі трэба ўспрымаць з усмешкай і добрым настроем. Тады і цяжкасці пераадоляюцца прасцей... Часам у вершах прасочваюцца і вострыя ноткі сатыры, надаючы ім своеасаблівую пікантнасць. У гэтым і заключаецца сакрэт творчай манеры аўтара – у трапным спалучэнні лагоднай усмешкі ды калючага пацвельвання. Зрэшты, пераканайцеся самі!

Віктар РЭЧЫЦА

Вясковы брыгадзір Арцём
Адным зімовым ясным днём,
Калі работы мала ў вёсцы,
Паехаць вырашыў у госці.
Сястра паклікала ў сталіцу –
На горад слаўны падзівіцца
Ды адпачыць там заадно.
Схадзілі разам у кіно.
Каб быць з мастацтвам у гармоніі,
Наведаліся ў філармонію.
Сказаў вядучы: «Ліст. Рапсодыя».
І льецца хваляю мелодыя...
«Ну, як матыў, як выкананне?» –
Спытала ў брата ў час вяртання
Дамой сястра пасля канцэрта.
«Не цягне на ўсе сто працэнтаў.
Музыкі граць, відаць, умеюць,
Ды нешта я не разумею,
Пры чым тут ліст якісьці, Вера.
Спецыяліст я ў іншай сферы.
Мой рапс на полі лісце мае –
Вось дзе рапсодыя жывая!»

Сястра са смехам паясніла: «Ліст – Венгерскі кампазітар, піяніст».

Неспадзеўка

Як жонка Петрусю казала:
«Дыван даўно не выбіваў»,
Таго ажно перасмыкала:
Вой, не любіў ён гэтакіх спраў!

Кабета ж за сваё: «Паслухай,
Суседкі нас хваліць пачнуць.
Цябе я цмокну за паслугу –
Мне пахвалу прыемна чуць».

Нарэшце муж упарты здаўся,
Дыван на снезе распластаў,
Пасля за выбівалку ўзяўся,
Ляжачага пярэсціць стаў.

На гэта гледзячы, суседкі
Далі ацэнку дыванам:
«Там пылу, як на полі ўлетку!
На снезе столькі цёмных плям...»

Такой была ў двары размова.
І, засмуціўшыся ўсур'ёз,
Рашыла жонка Петрусёва
Пускаць у справу пыласос.

«Форс-мажор», Брэст, 2021.

ПЯРО НАРЫПЕЛА

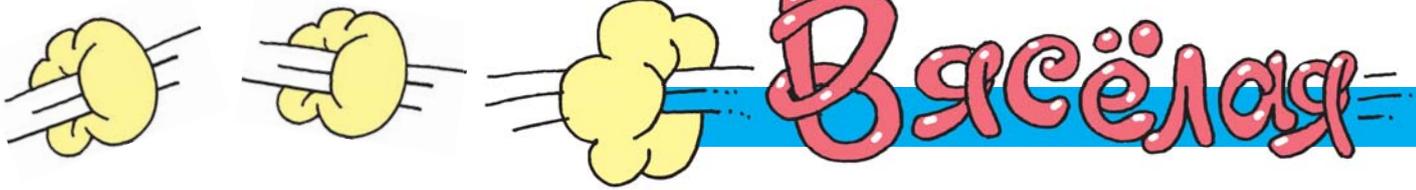
- «У нашым сельскім клубе было арганізавана ўрачыстае нараджэнне дзіцяці».
  - «Зведала я сямейнае і мацярынскае шчасце, але на гэтым не супакойвалася».
  - «Сёння, як бачыце, сітуацыя вось якая, і школа знаходзіцца ў такой сітуацыі».
  - «На жаль, лёс не выставіў ім папераджальных знакаў, і яны сышлі ў іншы свет».
  - «Маё сэрца атрымлівала ад гэтага вялікую ін'екцыю ўдзячнасці».
(З газет.)
- Заўважыў Анатоль ПАЛЫНСКІ,**
г. Берасіно.

Пётр КОЗІЧ.

Алег ПАПОЎ.

Міхалка, як усе звалі дзядзьку Мішу, быў цудоўны музыка, хоць нідзе не вучыўся. Граў на слых, ды яшчэ як! У свой час ні адно вяселле ў ваколіцы не абыходзілася без яго акампанемента. Цяпер, праўда, запрашалі рэдка, хіба на юбілеі такіх жа сталых людзей, як ён сам.

Меў добрага сябра, таксама творчую натуру. Прыпеўкі з Антося сыпаліся, як гарох з дзіравай торбы. Калі збіраліся ўдвух – бясплатны канцэрт быў забяспечаны.

Неяк зазірнуў Антось да Міхалкі ў госці, пачастунак з сабой прынёс. Якраз і гаспадыні дома не было – паехала да дачкі ў суседнюю вёску. Мужчыны пачаставаліся, разгаварыліся... І вырашылі, што маглі б не горш за многіх вядомых сучасных спевакоў выйсці «ў людзі», толькі трэба ўсур'ез заняцца падрыхтоўкай рэпертуару.

Нэля ЛОСЬ

творчасцю? Я буду складаць вершы, а ты – падбіраць да іх мелодыі. Глядзіш, і хіт атрымаецца! Можна было б пайсці і да мяне, але жонку няма куды падзець. Сын жыве далёка, бацькі яе даўно памерлі, а хату мы перавезлі і лазню зрабілі. Сам ведаеш... Дык няхай мая жонка сядзіць у сваёй хаце, а твая – збірае клункі».

Гаспадыня тым часам вярнулася дамоў. Стала ў парозе ды ўважліва слухае. Спачатку ад абурэння ажно разгубілася, а потым, схпіўшы венік, у два мігі разагнала гэты тан-дэм. Няспраўджаныя зоркі эстрады разбегліся, як шкадлівыя каты!

Вось так з-за жаночага эгаізму і адсутнасці памяшкання для творчых высілкаў пытанне з рэпертуарам засталася нявырашаным, а хіт – ненапісаным...

*Пастаўскі раён,
г. п. Лынтупы.*

Тут Антось і ўнёс прапанову: «Паслухай, Міхалка! Можа, адпраў ты сваю жонку жыць да дачкі, каб не перашкаджала нам займацца

ЖАНОЧЫ САКРЭТ

Старэйшы сябар – знаўца спраў жыццёвых,
Дасціпны чалавек прамога складу.
Ён на жанчын меў погляд адмысловы
І мне даваў наступныя парады:

«Калі перад табою распранецца –
Павер, яшчэ ў руках не козыр маеш.
Нібыта адкрывае шлях да сэрца,
Але не цалкам, браце, давярае.

Тады давер кабеты будзе поўны,
Без кроплі напускога эпатажу,
Калі яна крок зробіць рызыкаўны
І выставіць сябе... без макіяжу.

Таму прымі як догму, што жанчына –
Найлепшы прадстаўнік людскога роду.
І да канца нікому немагчыма
Спазнаць яе няпростую прыроду».

Генрых ТАРАСЕВІЧ,
г. Мінск.

КАБ І ХАЦЕУ НЕ ПРЫДУМАЕШ

«Рашылі ісці напралом: сабралі волю ў кулак, выпусцілі вонкі ўсё сваё майстэрства».

(Са спартыўнага рэпартажу.)

«Прадаюцца парасяты 3-тыднёвага ўзросту. Бацька – пароды ландрас».

«Куплю аўтамабіль з праблемамі для сябе».

«Прадаецца каза з прыплодам. Аказлілася ў красавіку».

«Даём крэдыты без даведкі аб даходах».

(Прыватнае ўнітарнае прадпрыемства «Студыя забаву»).

«Куплю коней, кароў, быкоў. (Індывідуальны прадпрымальнік Бычкоў В. У.)».

«Прадаюцца два цагляныя дамы з агульнай нясучай сцяной, побач гараж, чыгуначны вакзал. Магчымы продаж усяго разам або паасобку».

«Грузаперавозкі».

Аказваем дадатковыя паслугі: цвярозы вадзіцель, спраўны аўтамабіль, захаванне груза».

(З аб'яў.)

«13.45 – тэлесерыял «Ціхі цэнтр».

14.35 – тэлесерыял «Налёт»».

(З праграмы тэлебачання.)

«Неўстаноўленыя асобы ў неўстаноўлены час укралі неўстаноўленае фабрычнае абсталяванне».

«У яе машыну ўляцела легкавушка, у момант сутыкнення яна была на пятым месяцы цяжарнасці».

«Са слоў суседзяў, пенсіянер курыў, ужываў алкагольныя напіткі рэгулярна, характарызуецца станоўча».

(З міліцэйскіх пратаколаў.)

«Большасць смецця на беразе рэчкі – адходы рыбакоў».

«Любоў да свайго горада пасялілася ў кожным куточку Дома культуры».

«Нашы шахматысты памераліся розумам, інтэлектам, кемлівасцю чорных і белых фігур».

«Сустрэлі траіх непаўналетніх дзяцей».

«З кожным выхадам на сцэну ансамбль узлятаў усё вышэй».

(З газет.)

Выпісаў Міхась СЛІВА,
г. Рагачоў.

ПРОбНЫ ШЛЮБ

Зараз пробны шлюб у модзе. Кажуць хлопцы – каб у згодзе Са сваёй жыць палавінай... І «каштуюць», як вядліну, Маладзенькую дзяўчыну. Каб ад доўгіх перабораў Не набіць аскомы скоры! Кавалерам стукне трыццаць – Не захочуць і жаніцца... Ды й дзяўчатам тыя шлюбы, Калі шчыра, то не любы. Пройдуць лепшыя гады – І калі раджаць тады? Трэба гонар свой трымаць, Кавалерам не ўступаць! Пакуль хлопец малады – Закахаецца, тады Нікуды не дзенецца – Хуценька ажэніцца!

Зоя ШОХЦІНА,
г. Мінск.

Ганна СІНІЦА і Міхась СТЭФАНЕНКА.

Галіна БАБАРЫКА

ПАЛЕСКІЯ БАЙКІ

Пагарэлі на... сабаку

Гэта цяпер серыялы на тэлебачанні з'яўляюцца, як мухаморы ў грыбную пару. На які канал ні трапіш – новая «мыльная опера»! А раней серыял чакалі як падзею. (Хоць слова такога – серыял – ніхто і не ведаў.) Ды што там казаць, тэлевізар быў дзівам... Часта адзін на ўсю вёску! Па вечарах поўная хата людзей набівалася. Як жа: паглядзець на цуд. Некаторыя падыходзілі да экрана, махалі рукой і крычалі: «Ага, міргае!»

Дарослыя глядзелі больш навiны. А дзецям вельмі падабаліся мультфiльмы. Ды мнагасерыйныя фiльмы. Асаблiва кiно «Тры танкiсты i сабака».

...Аднойчы ранiцай мацi падняла Iвана, каб iсцi ў чарнiцы. Хлопчык любiў гэты занятак. Нягледзячы на юны ўзрост (дзесяць гадоў усяго!), ён набiраў ягад, як i сталыя жанчыны. Разам з iмi ў лес выбралiся i цётка Алена з сынам Колям. Узялi з сабой i сабаку Шарыка. Дарога недалёкая, кiламетры тры. Трэба перайсцi рэчку i яшчэ трошку пратупаць.

Жанчыны пакiнулi сыноў на ягаднай мясцiне i пайшлi далей – шукаць, дзе больш. Хлопцы пачалi збiраць чарнiцы.

I тут Коля ўспомнiў, што ў дзесяць гадзiн будзе кiно. Падшыванцы схавалi кошыкi ў кусты ды падбегам кiнулiся дадому. А з iмi – i верны Шарык.

Дабеглi хутка, якраз паспелi на пачатак серыi. Сабака таксама лез, прасiўся ў хату, ды не пусцiлi. Уключылi тэлевізар i – прапалi: такiя прыгоды!.. Калi кiно скончылася, хутчэй пачалi збiрацца ў лес. Шарык, якi недзе гойсаў, умiг прымчаўся на свiст. Паляцелi навыверадкi з сабакам назад. Бягуць ды ўяўляюць сябе тымi танкiстамi, што ў тэлевізары. I сабака ў iх таксама ёсць, Шарык. Як у кiно!..

Давай упохапкi збiраць ягады. Атрымалi ж загад, каб кожны набраў па вядры. План выканалi! А тут i мацi прыйшлi, сварача: «Чого не адзываецца? Мы крычалi, крычалi...» Хлопцы не прызнаюцца, што адлучалiся. Маўляў, запрацавалiся, таму i не чулi.

Рушылi дадому. Вось ужо i ў вёску зайшлi, ды раптам насустрач, як на тое лiха, суседка:

– Ваш сабака мне ўсiх куранят разагнаў! Дасюль у бульбе не знайду... Чого гэта ён у вас не прывязаны?

– Ён жа ў лесе быў, з хлопцамі, – заступаюцца кабеты. – Гэта не наш сабака. Быць такога не можа!

Суседка не здаецца:

– Ваш! Прыбег з хлопцамі. Не ў лесе ён быў, а тут, у вёсцы. Сама iх ранiцай бачыла!

А хлопцы стаяць, апусцiўшы галовы, i сумна думаюць: «Трэба было i сабаку даць паглядзець кiно. Не бегаў бы па дварах, куранят не лiчыў...»

Атрымалi малыя пакаранне за свой падман: тры днi тэлевізар не глядзець! Сурова, вядома, ды – навука... Што падманваць нельга i што кiно без сябра глядзець таксама.

Вучнёўскія жарты

Старэйшыя людзi, думаю, памятаюць, чым i на чым даводзiлася пiсаць у пасляваенныя гады ў школе. Вучнi былi рады абрыўкам газет i алоўкам! Потым, у шасцiдзясятыя–сямiдзясятыя гады мiнулага стагоддзя, пiсалi ўжо ў звычайных сшытках драўлянай ручкай, да якой было прымацавана сталёвае пяро. Даводзiлася, праўда, насiць з сабой яшчэ чарнiлицу ды чарнiла.

I ў тыя часы знаходзiлiся жартаўнiкi, што хацелi б сарваць дыктоўку цi кантрольную работу. Адзiн такi гумарыст перад урокам змазаў пёркi ручак салам. Макае школьнiк ручку ў чарнiлицу, а чарнiла сцякае, не бярэцца за пяро. Вучнi толькi драпаюць старонкi сшыткаў, напiсаць жа нiчога не могуць. Ох, i атрымаў тады той гумарыст! Знайшлi яго хутка, бо сваё пёрка пашкадаваў салам мазаць...

Здаралася, што такiя жарты прынослi i пэўную карысць. Знаёмы расказваў, як яго адвучылi ад шкоднай звычкi. Напiша, бывала, нешта ў сшытку, задумаецца над тэкстам ды грызе кончык ручкi... I не ён адзiн такi, а амаль увесь клас. Дык нехта ўзяў ды нацёр пiсьмовыя

прылады пякучым перцам. Вось было слёз! Праўда, пасля таго больш нікому не хацелася грызці ручку. Як сем баб адшапталі...

3 такім сынам...

Жыў у нашай мясцовасці дзядзька Патап. Выхаваў з жонкай клапатлівага сына, які, атрымаўшы адукацыю і добрую работу, усяляк імкнуўся дапамагчы бацькам.

Калі ў старшыні калгаса з'явіўся службовы аўтамабіль «Ніва», то прасты вясковец нават не ўяўляў, што жалезны конь можа быць асабістым і некалі будзе ў яго карыстанні. Пра машыны людзі і не марылі, бо гэта было неверагодным.

А вось у Патапа адначасова са старшынёй таксама з'явілася «Ніва»! Гэта сын зрабіў бацькам такі шыкоўны падарунак. І па колеры аўто не адрознівалася ад машыны калгаснага кіраўніка. Але ж дзядзька любіў выдзеліцца...

Неяк да будынка праўлення пад'ехала машына старшыні. Глядзяць людзі: бяжыць Патап, а ў руках трымае складны метр. Чакаюць, што будзе далей. Той памераў шырыню «Нівы» ды кажа:

– А ўсё ж мая машына на пяць сантыметраў шырэйшая за старшынёву!..

Праз некаторы час сын падарыў бацьку імпартны транзістарны прыёмнік. Суседзі просяць:

– Дай паслухаць што талковае.

– Пачакайце крыху, – адказвае дзядзька. – Яшчэ не час.

Нарэшце Патап уключыў людзям сваю «шарманку» і горда патлумачыў:

– Гэта ж цэлы месяц вучыў яго гаварыць па-нашаму!..

А самае цікавае было, калі сын прывёз бацькам два халадзільнікі. У многіх не было і па адным, а ў дзядзькі аж два! Штодзень ён адыходзіў далей ад хаты і крычаў жонцы, каб усе суседзі чулі:

– Засмаж мне, баба, каўбасы! Ды не той, што па два рублі і што ляжыць у халадзільніку за сто рублёў. А той, якая па пяць рублёў і якая ляжыць у халадзільніку за дзвесце рублёў...

Як кажуць, меў права. З такім сынам чаму б і не пакрычаць...

Гаспадыня вінавата...

Усе, мабыць, чулі такую думку: «Лепшы кухар – мужчына»? Можна, недзе ў Кітаі або ў Францыі гэта і так, а ў нас – не. Гатуе звычайна жонка. Мужчыны ж працуюць. (Можна падумаць, што жанчыны ў гэты час адпачываюць!) Канечне, бываюць выключэнні. Гады ў рады. Здараецца, каторы муж і возьмецца гатаваць. Тады жонка ходзіць следам: там падатрэ, там падмяце, там перамые, бо пасля гаспадара нібы віхор па той кухні пранёсся... Таму кожны дзень адказваць за сняданак, абед і вячэру – гэта жаночы абавязак. І добра, калі трапіўся разумны муж. Хоць падзякуе... Тады ў жанчын (асабліва маладых, якія толькі нядаўна выйшлі замуж) быццам крылы вырастаюць: яны імкнуцца накарміць сваю палавінку яшчэ лепш. Хлопцы, як кажуць, матайце на вус: не скупіцеся на добрыя словы! Бывае ж, што каб муж пахваліў, іншая жонка чакае ўсё жыццё. Ды яшчэ радая, калі той не ганіць гаспадыню перад людзьмі!..

Дзядзька Патап дажыў да белай галавы, а як устае з-за стала, дык заўсёды пагладжвае жывот:

– Вось смачна я наеўся!

Сябе хваліць, не жонку...

А калі пераесяць і таму робіцца дрэнна (мабыць жа, добра жонка гатуе, калі столькі з'еў), то бурчыць незадаволена:

– Перакарміла, ажно жывот баліць...

Здараецца, дзядзька перабірае лішніх, па яго словах, грамаў сто. Дакладней кажучы, добрых паўлітра.

Неяк пасля такога перабору ідзе Патап дахаты і не можа дайсці – так перасохла ў роце. Сустрэў аднавяскоўку на вуліцы і слёзна просіць:

– Вынесі мне кварту вады, бо так карціць піць! Мая ж то недасоліць, то перасоліць... Ніякай меры не ведае!

А сам маўчыць пра тое, што гэта ён ўчора меры не ведаў... Сёння і не снедаў нават, бо нічога ў горла не лезе. Пры чым жа тут жонка? А ўсё пры тым: дрэнная гаспадыня ў добрага гаспадара. Застаецца спадзявацца, што калі не на гэтым, дык на тым свеце дзядзька Патап навучыцца казаць дзякуй...

Сталінскі раён,
в. Мачуль.

Кацярына АКУЛІЧ і Аляксандр КАРШАКЕВІЧ.

Аляксандр ПЯТРОŪ.

Уладзімір ЧУГЛАЗАŪ.

Андрэй СІДАРЭЙКА

Сантэхнік Мікола быў надзвычай задаволены. На працы ён адрамантаваў кран не па заяўцы, і гаспадыня добра аддзячыла. Накрыла стол, наліла чарку, а калі збіраўся сыходзіць, паклала ў кішэню курткі некалькі новенькіх купюр.

Грошы ніколі не бываюць лішнія. Па дарозе дахаты мужчына планавалі, што за іх купіць. Трэба было шмат: і вуда, і ліхтарык, і свердзел у электрадрыль. Урэшце, цыгарэты. Не ўвесь жа час на ўсялякую дробязь прасіць капейку ў жонкі!

Дома Мікола адразу пайшоў у залу. У вочы кінулася шафа. Але жаданне схаваць «кроўныя» менавіта тут імгненна знікла, калі ўзгадаў, колькі разоў за дзень туды зазірае Маша. І каб толькі на свае палічкі. Яна ж і на яго «тэрыторыі» паспявае гаспадарыць: усё перакладзе па уласным гусце. Нават шкарпэткі, і тыя ніколі не заставаліся без яе ўвагі.

Мужчына апусціў вочы долу і... паглядзеў на палас. «Вось дзе самае надзейнае месца!» — не стрымаўшыся, усклікнуў ён. І тут жа згас: па суботах жонка рабіла ў кватэры генеральную ўборку. Прасіла яго, каб прапыласосіў дыван альбо нават вынес з кватэры і добра выбіў на вуліцы.

Позірк спыніўся на серванце, дзе стаяў розны посуд. «Можа, пад талерку якую?» — падумаў Мікола. Але адразу ўзніклі сумненні: «А калі завітаюць госці і Маша захоча паставіць на стол менавіта той набор талерак, пад адной з якіх схаваныя грошы?»

«Тэлевізар!» — радасна прамовіў мужчына і асекся. Па-першае, той стаяў навідавоку. Па-другое, жонка любіла глядзець розныя серыялы. Таму калі грошы спатрэбяцца, паспрабуй іх яшчэ з-пад самага яе носа забяры! Па-трэцяе, Машы падабалася часта рабіць перастаноўкі...

Мікола не спяшаючыся абышоў усе пакоі. «Цікава, куды тут не заглядвае жонка?» — скептычна ўсміхнуўся сам сабе. Цяпер яму здавалася, што ніводная рэч у кватэры не застаецца без яе ўвагі. На кухню ўвогуле можна было адразу махнуць рукой.

Заварыў гарбату і панура прысеў на табурэт. Раптам яго асяніла: трэба пакласці заначку... жонцы ў сумачку. Няхай ёй, а не яму баліць галава, што рабіць з грашыма!

Неверагодна задаволены сваёй знаходліvasцю, Мікола нават ціхенька засмяяўся і тут жа пачуў, як Маша адчыняе дзверы ў кватэру...

Рэчыцкі раён, агр. Каравачыны.

Нічыпар ШЭРАНЬКІ

КЕПІКІ

Лясное возера ведаю змалку,
Ляжыць стагоддзі блакіту лапікам.
Даўно пастарэла тая русалка,
Што мне ў абдымкі калісь тут трапіла.

***

Бочка дзэгцю – не бочка мёду,
Хоць і ён не бывае лішнім.
Ды каб зрабіць бочцы мёду шкоду,
Дзэгцю хапае і адной лыжкі.

***

Вяселле адгуло, адтупацела,
Раз'ехаліся госці – час раскошы.
На ложку маладая аж спацела:
Лічыла з маладым з канвертаў грошы.

Махлярства звышветлівым стала:
Прагрэс ва ўсім ёсць, дарэчы!
З самым шчырым намерам сардэчным
Нас, даверлівых, абрабавала.

***

Грошы ўзмацняюць каханне,
У вачах з'яўляецца ззянне.
А калі ёсць і вілы, і яхты,
Адно толькі й чуюцца: «Ах ты!»

***

Колькі вады намі стоўчана ў ступе!
Рэшатам марна спрабуем nasiць...
Можа, калісь гэты час наступіць,
Што перастанем мы глупствы рабіць?

І жабу, бывае, хваляць за тое,
Бяруць у жонкі калі,
Што сэрца мае яна залатое.
Выснова: кахаеш – хвалі!

***

Паставіў браканьер на рыбу сеткі.
Злавілі. Штраф. Разгублена міргэа.
Шушукаліся ўсцешанья сведкі:
«Яму здабыча выйшла залатая...»

***

Ці кожнаму з нас па заслугах даецца
Даброт, заахвочванняў, узнагарод?
У прайгрышы той заўжды застаецца,
Хто не заглядваў начальніку ў рот.

Мікола ГРГЕЛЬ x 2.

Таццяна ДЗЕМІДОВІЧ

Казачныя прыгажоркі

Трэцюю гадзіну ў кампаніі «Байкі і К°» ішлі спрэчкі.

– Не, таварышы, нам так нічога не вырашыць! – дырэктар Шчупакоў стукнуў кулаком па сталае. –

Чаму мы паводзім сябе як лебедзь, рак і шчупак? Трэба шукаць аптымальнае рашэнне.

– Ну, тады хай будзе ўсё па шчупаковым загадзе, – нясмела прапанавала Лебедзеў.

І кампанія ўпэўнена пайшла на дно.

***

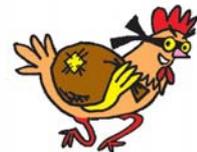
– Калабок, Калабок! Я цябе з'ем! – сказала Ліса. І тут гадзіннік прабіў шэсць вечара.

– Не паспела! – ўсміхалася... Да таго часу, пакуль не прывялі жаніха-стаматолага.

***

Знесла курачка залатое яечка... Потым – кашалёк з грашыма і банкаўскую картку. А куды знесла, ніхто не ведае...

г. Брэст.

***

Іван-царэвіч засыпаў Снягурку кампліментарамі... Вось яна і растала, не дачакаўшыся вясны.

***

У царскіх палатах, у высокім цераме красавалася Царэўна-несмяяна. Яна ніколі не

ПАД ВУЛОМ 40°

Антон АНІСОВІЧ

КАРМІЦЕЛЯ

Маналог

Сказала гэта, бо была дурная...
Што муж буяніць, моцна выпівае...
Няпраўда гэта. Падманула вас.
Прыносіць і палучку, і аванс.
Нядаўна – толькі пачаліся святкі –
Аддаў мне ў рукі ажно дзве дзясяткі.
Не варта нават скардзіцца на лёс –
Аднойчы муж батон дамоў прынёс!
Таму не плачу я, не наракаю...
Карміцеля вярніце, заклінаю!

Яшчэ са злосці вам тут напісала,
Што доктара дадому выклікала,
Хацела, каб агляд які зрабіў,
Бо муж напіўся і мяне пабіў...
Прайшоў сніак, прыпухласць спала з вока.
А зубы ўстаўлю. Доктар недалёка.
І гіпс знялі з нагі, я не кульгаю.
Карміцеля вярніце, заклінаю!..

Дзяржынскі раён,
в. Пугчына.

Сяргей ВОЛКАЎ.

Стамілася я ў той дзень: набегалася па крамах. Да адпраўлення аўтобуса яшчэ быў час. Прыплялася на вакзал, уладкавалася ў зале чакання, дастала часопіс. Чую: на лаўку ў мяне за плячыма нейкія дзецюкі садзяцца, гамонку вядуць. Стала выпадковым слухачом.

– У мяне таксама быў выпадак, калі думаў – канец, жонка не да-руе, – казаў адзін з іх. – А ўсё праз што? Праз дурное! Мая, значыць, разам з дзецьмі паехала ў вёску да бацькоў. Я ж загуляў на поўную: добра з сябрамі ўрэзали!..

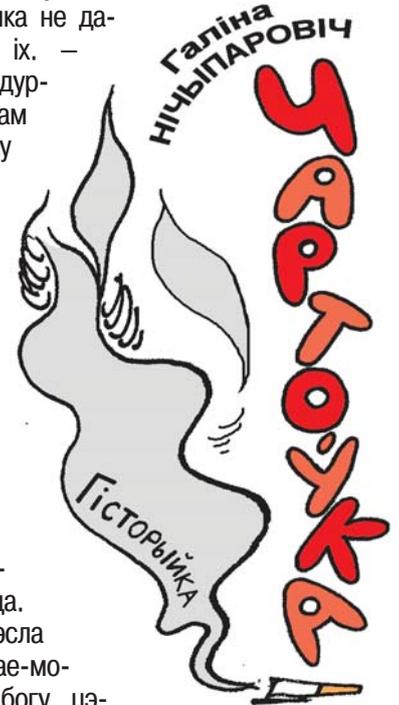
Вярнуўся дадому ноччу, але дзверы зачыніў, распрануўся. Вырасьціў яшчэ пакурыць. Уваліўся з бутэлькай піва ў крэсла (кайфаваць дык кайфаваць!) і – заснуў. Колькі так праспаў, не ведаю. Прахапіўся ад таго, што трусы... дымяцца. Я на іх піва – плюх! Крэсла пада мной, чую, мокрае-мокрае. Але ж, дзякаваць богу, цэлае: не спаліў...
Назаўтра, – расказваў мужчына далей, – я пра гэты канфуз, можа, і забыўся б. Але ж не: адчуваю, што нешта са мною не так: то свярбіць там, дзе не павінна, то смыліць... Няўжо, думаю, я ўчора здрадзіў жонцы і нават не памятаю? Няўжо трасцы якой падчапіў? Ды не можа такога быць! Выпіць – магу, здрадзіць – не!.. А тут і жонка ўжо хутка вернецца. Ад невясёлых думак ні есці, ні спаць не хочацца. Нават выпіць не цягне! Трэба, мусіць, усё ж схадзіць да доктара. Няёмка, але адважыўся...

Мужна цяпеў, пакуль ён глядзеў мяне: круціў і так, і гэтак. Не іначай, думаю, благую хваробу знайшоў. Я давай спавядацца: маўляў, жонцы не здраджваю, хіба па п'янцы чорт спакусіў.

– Гэта не чорт, – пасміхаецца доктар. – Гэта чартоўка: калі будзеш і далей гарэлку піць ды п'яным курыць, дык не толькі да чужой, да ўласнай жонкі не падыдзеш, бо не будзе з чым. А пакуль – гуляй, хлопец: лёгкі апёк і болей нічога!

Пачуўшы такі дыягназ, я ад радасці ледзь са штаноў не выскачыў. І – ці паверыш? – кінуў курыць! А вось выпіць сабе дазваляю, але толькі на свята ды калі жонка побач...

Уздзенскі раён, в. Магільна.

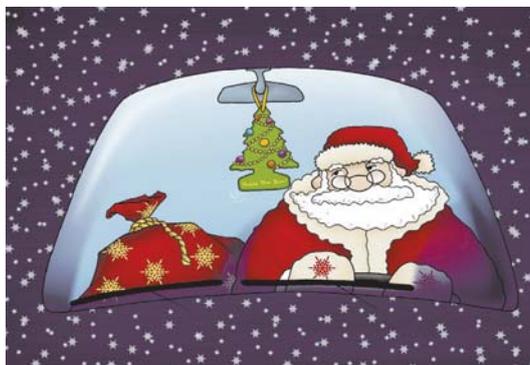

Мікола ПРГЕЛЬ.

Пётр КОЗІЧ х 2.

Аляксандр ШМІДТ.

Навагоднія ўсмешкі

Падарункі з намёкам

У гандлёвым цэнтры мужчыны выбіраюць навагоднія падарункі.

— Не ведаю, што купіць! — заклапочана кажа адзін з іх. — У мінулым годзе падарыў дачцэ скрыпку, каб заахвоціць яе займацца музыкой, аднак нічога не атрымалася...

— Не вы адзін такі гаротнік! — падтрымаў яго другі мужчына. — Тое ж самае было і ў мяне, калі я падарыў цешчы чамадан...

Правільна зрабіла!

Жонка вярнулася з рэстарана з карпаратыўнай вечарыны, якая была наладжана напярэдадні Новага года. У радасным настроі распявае мужу:

— Вечар прайшоў выдатна! Начальнік Віталь Сямёнавіч папрасіў мяне праспяваць што-небудзь. Я выканала раманс.

— Правільна зрабіла, — адобрыў муж. — Не магу цярыцца гэтага вашага Віталія Сямёнавіча!

Клопат пра цешчу

Цешча сустракала Новы год у сям'і дачкі. Некалькі дзён была ў гасцях, засядзелася. Нарэшце пачала збірацца дадому. Пытае ў зяця:

— Толічак, ты, выпадкова, не ведаеш, калі заўтра адыходзіць мой цягнік?

— З гэтага моманту, дарагая мамачка, да вашага ад'езду засталася роўна

шаснаццаць гадзін, дваццаць адна хвіліна і трыццаць сем секунд!

Пачуў Міхась СЛІВА,
г. Рагачоў.

Кепскае надвор'е

Беларусь.
Студзень 2050 года.
— Ну, як сустрэў Новы год?
— Кепска. Увесь дзень ліў дождж, нават на вуліцу не выходзіў. Прапала свята. Загараць пайшоў толькі другога студзеня.

Да чыйго дома?

Пасля вячэры ў рэстаране.
— Прыгажунька, ці можна правесці да вашага дома?
— Не!
— А да майго?..

Дыета

— Мікола, ты з кожным днём усё худзееш. Ці не захварэў на што?
— Ды не. Жонка вырашыла з новага года сесці на дыету.
— А ты пры чым?
— Правярае на мне, якая з дыет найбольш эфектыўная.

Сапраўдны мужчына

Раніцой 1 студзеня.
— Дарагі, зрабі гэта нарэшце. Ты ж мужчына!
— Ты хочаш, каб я за нейкіх пяць хвілін зрабіў тое, што мы планавалі апошнія паўгода? Ну добра, давай лямпачку! Пайду ўкручу...

Падслухаў
Анатоль ПАЛЫНСКІ,
г. Беразіно.

Васіль ТКАЧОЎ

Пра той выпадак Сымон не любіць успамінаць. Але ўсё ж іншы раз уздыхне, нібы сам сабе скажа:

— І трэба ж было так абмішурыцца!.. Сядзім, значыць, мы з Пятром у бярэзніку, выпіваем. Той і гаворыць: «Давай, Сымон, дзяцінства прыгадаем. Помніш, як чужыя сады латашылі ноччу?» Хто ж не помніць! Не так яблыкаў тых хацелася, як рамантыкі, таямніцы нейкай. Свярбела ў адным месцы, словам... І прапанаваў ён сёння ж ақунуцца з галавой у дзяцінства. А мне што, за добрую ініцыятыву — аберуч!..

Назаўтра жонка (я яшчэ і вочы як след не прадраў) убягае ў хату і ледзьве не галосіць: «А божакі! Каб жа ім не елася і не пілося, каб жа ім мутарна жылося, як яны шкоды нарабілі, нехрысці! Мала таго, што ўсе яблыкі абтрэслі, дык і грады патапталі — жывога месца няма! Цьфу на іх!..»

— Ляжаў я ні жывы ні мёртвы, — выдыхнуў Сымон. — Трэба ж было пераблытаць суседаў сад са сваім! Не адразу і яблыкі знайшоў, бо закапанья ў сене на гарышчы. Ну, як тады, у дзяцінстве. Толькі тыя, чужыя, былі значна смачнейшыя.

* * *

Старшыні калгаса далажылі: на дняпроўскім лузе вашае сена крадуць!

На той час, трэба заўважыць, у кожнай калектыўнай гаспадаркі меліся немалыя дзялянкі на лузе. І калі там пачыналася касьба, свята было і для дарослых, і для

дзяцей. Сушылі траву, зграбалі, стагавалі... А які смачны суп булькаў у вялікім катле!

Потым, управіўшыся са жнівом, перавозілі сена ў вёску — бліжэй да малочна-таварных фермаў...

Пачуўшы такую вестку, старшыня пасунуў з-за руля свайго вадзіцеля і кінуў кароткае:

— Паехалі!

Сапраўды, так і ёсць: два мужчыны скубуць са стога сена і носяць на воз. «Козлік» цопнуўся амаль усутыч з імі. Злодзеі разгубіліся. Знерухомелі. Вадзіцель жа, не раздумваючы, падбег да іх, надаваў добрых кухталёў, а крадзенае загадаў пакласці туды, дзе яно раней ляжала. З ліхадзеямі паабяцаў разабрацца дзе трэба.

Пазней адзін з іх распавядаў:

— Толькі пачалі загрузацца, як старшыня калгаса прывёз аднекуль баксёра, а сам нават не вылез з кабіны. Наняў недзе таго. Не верыце? Па мне хіба ж не відаць, што гэта быў спартсмен?

І, войкаючы ад болю ў сквіцы, паказваў на «размаляваны» твар.

Што ж да «баксёра», то ён, сціпла ўсміхаючыся, прызнаўся старшыні:

— Першы раз у жыцці ў мяне мех з кулакамі развязаўся...

* * *

Сямідзясятая гады мінулага стагоддзя. Тады шклатару прымалі спецыяльныя пункты і некаторыя харчовыя крамы.

Калі посуду збіралася шмат, то дапамагчы здаваць яго мужчына іншы раз прасіў суседа. Вядома, за выручаныя грошы потым абавязкова частаваў півам альбо віном ці гарэлкай. Спакусліва!

Складваючы бутэлькі ў другі мех (першы стаяў побач, завязаны аборкай), сусед здзіўляўся:

— Глянь, тут адна нават з-пад кефіру!..

г. Гомель.

Кацярына АКУЛІЧ і Аляксандр КАРШАКЕВІЧ.

Вікенцій ПУЗАНКЕВІЧ і Аляксандр БАГДАНОВІЧ.

Тыграва я Крыжаванка

Па гарызанталі:

1. Вянец прыроды. 4. Пяэцца, як ..., а колецца, як вожык (прыказка). 7. Плоская сумка; яе можна раскласці, як сшытак. 9. Рыжая жывёла, часты персанаж беларускіх народных казак. 10. Шчаслівы колер для года Тыгра (паводле ўсходнеазіяцкага календара, 2022-і – год Тыгра). 13. «Калектыў» шакалаў. 14. Вялікае цёмнае воблака, сябруе з дажджом, снегам, градам. 17. На ім звычайна ўсё напісана. 18. Калі тыгр з'еў твайго ворага, гэта не значыць, што ён ужо твой ... (прыказка). 19. Бюракратычная ... 23. І ў пчолкі паласатая ..., аднак тыграм яе не назавеш (прыказка). 24. «... стварыў кошку для таго, каб у чалавека быў тыгр, якога можна паглядзіць» (Віктор Гюго). 25. Прозвішча выдатнай савецкай артысткі тэатра і кіно, спявачкі, што нарадзілася ў год Тыгра 120 гадоў таму.

Па вертыкалі:

1. Даўганогі чалавек. 2. «Саветнік» Маўглі. 3. Не-вялікі грызун, які нярэдка сядзіць пад венікам. 4. Малы ростам будзе яму па пяту. 5. ... без палкаводца, як тыгр без галавы (прыказка). 6. ... другой свежасці (іранічны выраз з рамана Міхаіла Булгакава «Майстар і Маргарыта»). 8. Герб гэтай краіны ў Паўднёва-Усходняй Азіі ўпрыгожвае тыгр. 11. Будзе і на нашай вуліцы ... (прыказка). 12. Шпаркі вецер. 15. Чатыры вершаваныя радкі з закончанаю думкай; міні-верш. 16. Вораг сваркі. 20. Дражніць нос. 21. След, па якім знойдзеш іголку. 22. Калі ... тыгры б'юцца, малпе лепш сядзець на дрэве (прыказка).

Склаў Лявон ЦЕЛЕШ,
г. Дзяржынск.
Адказы на стар. 16.

АНЕКАДОТЫ

Бывае, размаўляеш з чалавекам, а ў яго такі выгляд – святло гарыць, дома ж нікога няма.

***

Дачка прыехала ў госці да бацькоў з малым сынам.

Хлопчык убачыў на сталe бабуліны ўстаўныя зубы і здзіўлена пытаецца:

– А дзе ж галава?

***

Жонка бурчыць на п'янага мужа, які позна вярнуўся дахаты:

– Дзе цябе чэрці насілі?

– Зіна, ты што, іх таксама бачыла?!

***

Пастыр рамантуе агароджу каля дома. Побач стаіць хлопчык і не зводзіць з яго вачэй.

– Ты, напэўна, марыш стаць цесляром? – пытае святар.

– Не, мне вельмі цікава, што кажуць пастыры, калі трапляюць малатком па пальцы.

***

На прыступках медуніверсітэта гутараць два абітурыенты:

– Чаму на фармацэўта трэба так доўга вучыцца?

– Дык толькі на тое, каб насабачыцца чытаць рэцэпты, выпісаня дактарамі, ідзе тры гады!

***

Званок па тэлефоне:

– Коля, з днём нараджэння!

– Дзякуй. А хто гэта?

– Я – твая няздзейсненая мара!..

– Матацыкл?!

***

Сённа раніцай пакуль нафарбавалася, пяць разоў страціла прытомнасць ад сваёй прыгажосці!

***

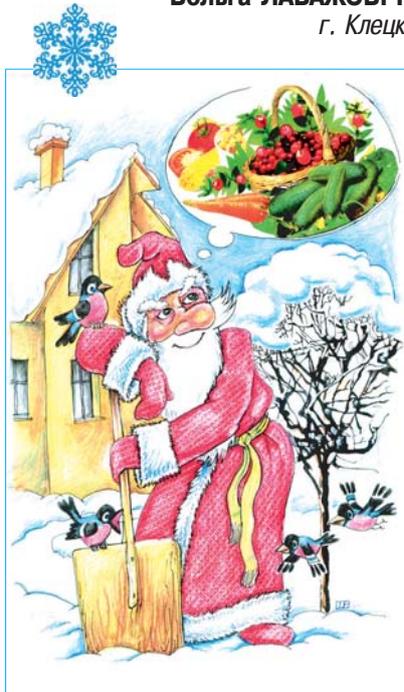
– Вам жаніхі не патрэбны? Акцыя да Новага года: аднаго бярэш – другі ў падарунак!

***

– Софачка, вы выпілі чатыры порцыі віскі і ні разу не закусілі!

– Не хвалюйцеся, Фіма, я на дыеце!

Даслала
Вольга ЛАБАЖЭВІЧ,
г. Клецк.

Вікенцій ПУЗАНКЕВІЧ.

Адказы на «Тыгравую» крыжаванку (стар. 15)

Па гарызанталі:

1. Чалавек. 4. Крапіва.
7. Планшэтка. 9. Ліса. 10. Сіні.
13. Зграя. 14. Хмара. 17. Твар.
18. Друг. 19. Перашкода.
23. Спінка. 24. Бог. 25. Арлова.

Па вертыкалі:

1. Чапля. 2. Каа. 3. Мыш.
4. Кот. 5. Армія. 6. Асятрына.
8. Сінгапур. 11. Свята. 12. Віхор.
15. Станс. 16. Згода.
20. Ежа. 21. Шво. 22. Два.

16+

«Вожык» – грамадска-палітычны, літаратурна-мастацкі часопіс

№ 12 (1599), 2021 год.
Выдаецца з ліпеня 1941 года.

Заснавальнікі:
Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь,
рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова
«Выдавецкі дом «Звязда».

Выдавец:
Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова
«Выдавецкі дом «Звязда».
Дырэктар – галоўны рэдактар
Аляксандр Мікалаевіч КАРЛЮКЕВІЧ

Галоўны рэдактар
Юлія Францаўна ЗАРЭЦКАЯ

Рэдакцыйная калегія:
Сяргей ВОЛКАЎ, Навум ГАЛЬПЯРОВІЧ,
Мікола ПІРГЕЛЬ, Юлія ЗАРЭЦКАЯ,
Міхась КАВАЛЁЎ, Казімір КАМЕЙША,
Алег КАРПОВІЧ, Міхась ПАЗНЯКОЎ, Уладзімір
САЛАМАХА, Васіль ТКАЧОЎ, Мікола ШАБОВІЧ

Рэдакцыя: Аляксандр КАРШАКЕВІЧ,
Кацярына АКУЛІЧ (мастацкі аддзел),
Алена КЕДА (аддзел фельетонаў і пісьмаў),
Вераніка МАНДЗІК (аддзел літаратуры)

Адрас рэдакцыі
Юрыдычны адрас: вул. Б. Хмяльніцкага, 10а,
220013, г. Мінск, Рэспубліка Беларусь.
E-mail: info@zviazda.minsk.by.

Паштовы адрас: вул. Захарава, 19,
220034, г. Мінск, Рэспубліка Беларусь.
E-mail: a-vojik@yandex.by

Тэлефон галоўнага рэдактара,
аддзела фельетонаў і пісьмаў,
літаратуры, мастацкага – 244-92-37,
бухгалтэры – 311-17-16,
прыёмнай – 311-17-13 (тэл./факс).

Падпісныя індэкссы:
74844 – індывідуальны, 01380 –
індывідуальны льготны, 748442 – ведамасны,
01381 – ведамасны льготны.

Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродку
масавай інфармацыі № 520 ад 10.12.2012,
выдадзенае Міністэрствам інфармацыі
Рэспублікі Беларусь.

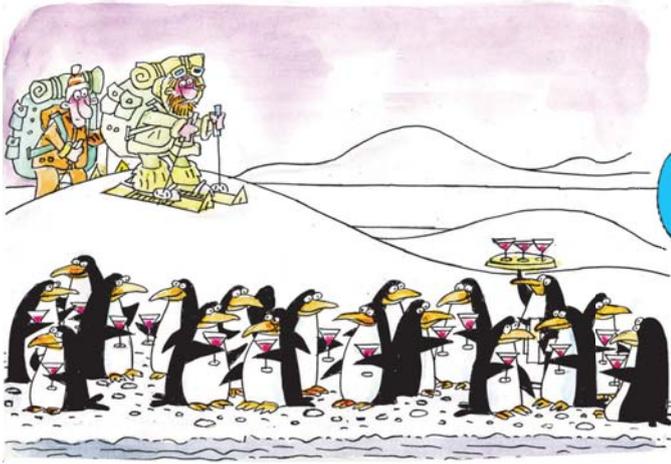
Камп'ютарная вёрстка: Святлана ТАРГОНСКАЯ
Стыльрэдактар: Іна ХВАЛЕЙ

Падпісана да друку 02.12.2021.
Фармат 60 x 84 1/8. Афсетны друк.
Папера афсетная. Ум. друк. арк. 1,86.
Ул.-выд. арк. 2,50. Тыраж 468 экз. Заказ

Рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства
«БудМедыяПраект». ЛП № 02330/71
ад 23.01.2014, вул. В. Харужай, 13/61,
220123, Мінск, Рэспубліка Беларусь.

Матэрыялы не рэцензуюцца і не вяртаюцца, прымаюцца
толькі ў электронным выглядзе. Перадрукоўваючы
матэрыял, трэба абавязкова спасылка на «Вожык».
Аўтары публікацый нясуць адказнасць за падбор
і дакладнасць фактаў. Рэдакцыя можа друкаваць
матэрыялы, не падзяляючы пазіцыю і думку аўтараў.

© Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь, 2021
© РВУ «Выдавецкі дом «Звязда», 2021

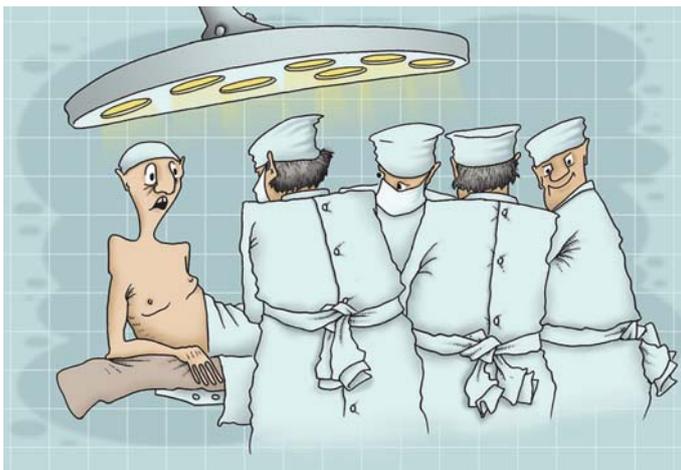

Алег ГУЦОЛ.

ЗСЯГО
ПАТРОН!

— Вам трэба больш гуляць.
— Цішэй, бо жонка пачуе!

Аляксандр ШМІДТ x 2.

Хм! Пры мне
тэмпература заўсёды
падымаецца...

— Жонка
занадку
знайшла...

Вікенцій ПУЗАНКЕВІЧ.

— Хто маёй дачцэ год назад хамячка прадаў?

Сяргей ВОЛКАЎ x 3.

Трэба нахіліцца (бел.)
каб з ручая напіцца

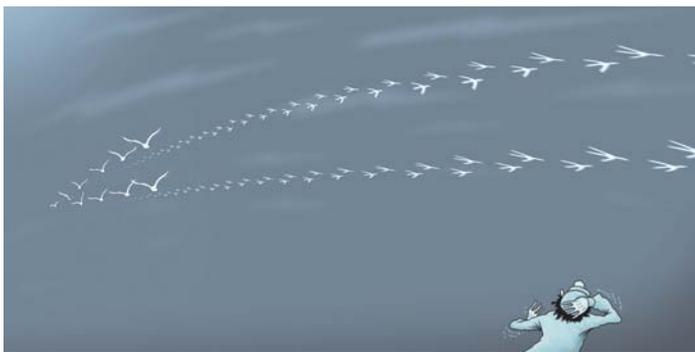
Без труда
не вытащишь
и рыбку из пруда
(рус.).

Як
пасеяў —
так пажнеш
(англ.).

Без руплівасці няма ўзнагароды (нямецк.).

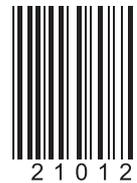
Аляксандр КАРШАКЕВІЧ і Дунька ШЫП.

Аляксандр ШМІДТ x 2.

Алег КАРПОВІЧ.

9 770132 595002 2 10 12